

Mali trgovec

... in svašte. Naročnina se plačuje naprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vrnejo. Uprava in uredništvo: Askerčeva ulica šte. 3, telefon šte. 2448. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 24. oktobra 1931.

štev. 43.

Kapitalizem in kriza.

Naše časopisje se mnogo bavi z izvajanjem dunajskega nacionalnega ekonomista dr. Ludvika Mises-a, v katerem sta internacionalni kapitalizem in še posebej internacionalni kartelizem našla vnetega zagovornika, dokazujočega, da sedanje krize ni povzročil velekapital, temveč državni intervencionizem na tržiščih, češ, da posredovalna politika evropskih držav ne dopušča tržiščem svobodnega razvoja, kar edino vpliva na produkcijo, ki se je morala vsled tega skrciti.

Od velikega kapitala ni nikdar pričakoval nikdo kakih sentimentalnosti; zato tudi ni čuda, da najde in bo vedno našel velekapital vsepovsod množico zagovornikov, ki bodo kapitalistično teorijo zagovarjali in dokazovali, da je kapitalizem popolnoma nedolžen in ga ne prizadene niti najmanjša krivda na sedanjem svetovnem gospodarskem polomu.

Zaenkrat je tedaj po mnenju tega gospoda kriva poloma posredovalna politika evropskih držav, ki je bila usmerjena na regulacijo cen brez ozira na povpraševanje in ponudbo na tržiščih. Kriva je pravzaprav edinole carina, ki je glavno orožje držav v tem boju.

In kakšna je bila intervencionistična politika evropskih držav? Ali ni šla vedno in vsepovsod za zaščito kapitalizma v tej ali oni obliki? Ne izvzemši niti Sovjetsko Rusijo, ki pravi tako štiti svoj takozvani kolektivni kapitalizem. Če bi tudi bilo resnično, da odpade del krivde na sedanjem stanju na intervencionistično politiko evropskih držav, gre predvsem na račun tistih ukrepov,

ki so bili napravljeni v zaščito kapitala.

Pisec priznava polom dosedanjega sistema, priznava, da tako ne more več naprej, toda: kapitalizem je nedolžno jagnje — kriva je samo državna intervencionistična politika, ker mu ponekod vendarle ni pustila popolnoma prostih rok, brzdajoč ga v nenasitnem pohlepu po vedno večjih dobičkih.

Velika večina gospodarskih strokovnjakov je drugačnega mnenja. In njih očitki so zadeli v živo ter prisilili svetovni velekapitalizem k zagovarjanju.

»Raztrganje enotnosti svetovnih tržišč«, pravi pisec, »povzročeno vsled carinsko-zaščitne politike evropskih držav, je krivo, da se produkcija ne koncentrira več tam, kjer so zanjo daní najboljši pogoji.« Karteli da so imeli nalogo podpirati tudi eksistence manj zmogljive produkcije v njenem boju za obstanek. Prvič čujemo o tem najnovjšem dobrodelnem smotru kartelov. Odtod tudi veje ta gospodarska modrost. Že jutri se oglasi drug »strokovnjak«, ki bo ovčarjem priporočil, naj dajo svojim čredam volka za pastirja.

Ravno prevelika prizanesljivost vseh držav nasproti kartelom je tem dala skoraj popolno všemogočnost. Carinska politika, kakor je v gotovih ozirih nezdrava, predstavlja posredovalni vpliv države na tržišča in ima to dobro stran, da všemogočnost kartelov vsaj nekoliko omejuje.

Preko trditve, da je danes kapital preobdavljen, dočim seveda konsum in trgovina po njegovam uživata menda

vse davčne prostosti se povzpne pisec do druge trditve, da danes brezposelnost ne narašča vsled ustavitve obratovanja, marveč vsled tega, ker so zahteve po mezdah previsoke. — Ne vemo, kako je v tem oziru na Dunaju. Morda so tam mezde res previsoke ter močno prekašajo višino življenjskega standarda, vendar se celo k nam čujejo tožbe o prenizkem zaslužku v Avstriji.

In ker smo že pri plačah ter pri prevelikem zaslužku, moramo zagovorniku priznati, da so bile neke res prevelike, tako velike, da bi plača enega samega zadoščala za vzdrževanje tisoč delavskih rodbin. A, kje? Prav tam, kjer je kapital delal mlade, kar dokazujejo zadnje redukcije ravnateljev in ravnateljskih plač v Avstriji in Nemčiji.

Kako nedolžen je kapital na svetovni krizi, najbolj jasno dokazuje dejstvo, da se je v zadnjem času nakopičilo v Švici za nad dve milijardi švicarskih frankov »begunskega« drobiža, ki je zaenkrat zadovoljen tudi brez vsake rentabilnosti, kajti za te naložbe ne izplačujejo tamošnje banke nobenih obresti.

Kaj pa javna dela? Ali mu je šest in večodstotna rentabilnost še vedno premajhna? Česa se boji? Odkje slaba

vest, da beži brez prestanka, ko je vendar nedolžen in — siromak...?

Pri nas ne moremo govoriti o kakem velekapitalu, še manj pa o intervencionizmu države, ki bi bil naperjen proti njemu. Vemo pa, da je pri nas pomanjkanje živega kapitala, ki bi omogočil privatno delavnost, iz dneva v dan vedno večje in — da je ravno mrtvi kapital, ki leži po bančnih tresorih ali v novejšem času v raznih skrinjah, še bolj zakrknjen sam vase; zabubal se je v radi, da izleti ob času iz ovoja kot petrobaren metulj. Ni pa izključeno, da se pojavi tedaj v obliki ostudne gosnice. To slednje mu iz zgoj gospodarskega vidika tudi najbolj privoščimo.

ZADNJA ŠTEVILKA V TEJ OBLIKI.

Kakor smo že javili, pričnemo s prvim novembrom izhajati pod imenom »TEDNIK« v povečani in razširjeni obliki, kar ponovno javljamo, da ne bo kdo mnenja, da gre za nov list.

Naročnina predplačana in zaostala velja kot doslej.

OBENEM PROSIMO ZA PORAVNAVO NAROČNINE.

Uprava in uredništvo.

Proti omejitvam pravic dosedanjih lesnih izvoznikov.

GREMIJALNE SEKCIJE LESNIH TRGOVCEV ODKLANJAJO NAČRT OZJEGA ODBORA.

Skoraj neopaženo se v naši domači lesni trgovini odigravajo dogodki, ki pomenjajo razreševanje življenjskega vprašanja naše male in srednje lesne trgovine, ali z drugimi besedami povedano, vprašanje naše lesne trgovine sploh, kajti na eni strani stoji skoraj 2000 lesnih trgovcev, ki so doslej izvažali les, a bi bili po novem načrtu te svoje pravice oropani; le nekaj nad 40 podjetij bi imelo po novem načrtu monopol na izvoz lesa, kajti pogoji, kakor jih je sestavil ožji odbor za dosego (ali bolje: za obdržanje) pravice do lesnega izvoza, bi vse druge od teh starih pravic popolnoma izključili.

Če pomislimo, da je v naši banovini lesna trgovina, zlasti lesni izvoz, ker doma trošimo le prav majhen del, najvažnejša gospodarska panoga, nam je šele mogoče vsaj malo zapopasti, kakšno škodo bi moralo utrpeti domače gospodarstvo, če bi prišlo do uveljavljenja volje ožjega odbora. Nad dva tisoč dosedanjih lesnih trgovcev-izvoznikov bi padlo v brezpogojno odvisnost nekaj desetoric monopolnikov, katerim izključno bi smeli prodajati les, če bi ga ti sploh hoteli kupovati. Nekaj tisoč delavcev in nastavljenecv pri srednjih in manjših lesnih podjetjih bi na ta način prišlo ob svoj zaslužek. Najbolj iz-

razilo pa bi se pokazala škoda večine, škoda celote ob izboljšanju konjunktore.

Kakor vsako novo uredbo je tudi to spremljalo utemeljevanje iz stališča splošno-gospodarskega vidika, češ: 1. mali in srednji izvozniki rušijo cene, ker baje uganjajo dumping; 2. mali in srednji izvozniki kvarijo dobro ime našega lesa, ker baje izvažajo manjvredno, slaboobdelano blago; 3. reorganizacija lesnega izvoza je potrebna tudi vsled stvarjenega jugoslovansko-romunskega kartela, kateremu se pripisuje čudodelna moč regulacije cen in celo okrepitev tržišč.

V naših dosedanjih izvajanjih smo ovrgli vsako domnevo, da bo jugoslovansko-romunski lesni kartel spričo tuje konkurence v doglednem času zmožen vplivati na cene in na prodajne pogoje, še manj pa bo v stanu izboljšati **slabo konjunkturo v naših tržiščih, ki je vzrok zastoja v lesnem izvozu.** Ravnokot smo dokazali jalovost trditve, da bi ravno srednji in mali lesni izvozniki kvarili cene in kradli dobro ime našemu izvoznemu lesu. Vsak poedinec, bodisi velik, srednji ali majhen se mora v tej težki dobi toliko močneje truditi, da si obdrži svoje inozemske odjemalce tako s ceno, kakor s kvaliteto. V obeh smereh je moral, mora in bo vedno moral naš izvoznik stremeti za tem, da potolče predvsem tujo konkurenco (**ne samo romunsko!**). Odveč bi bilo izgubljati še kaj besed o neutemejenosti teh očitkov, če tudi se dogajajo izjemni slučajji, ki pa niso prav nobena specialiteta srednjih in majhnih, temveč prav tako pogosti ali pa celo mnogo bolj udomačeni v krogih velikih in največjih.

Da ne ostane pozabljeno, pa naj ob tej priliki ugotovimo, da smo bili med vsem strokovnim in nestrokovnim tiskom **edini list**, ki je razkril temne strani lepo uokvirjenih načrtov in pokazal brez strahu na pretečo škodo našemu gospodarstvu; kajti izvedba načrta bi ne prizadejala nepopravljive škode samo domači lesni trgovini, temveč tudi vsem drugim gospodarskim panogam.

Ob tej priliki naj tudi pribijemo, da mora vsakdo, ki hoče reprezentirati slo-

vensko lesno trgovino in govoriti v njenem imenu, imeti pred očmi vedno koristi večine, ne pa poedincev ali nekaterih manjšinskih skupin!

Gremijalne sekcije, v kolikor so obelodanile svoje sklepe, zavračajo načrt ožjega odbora ter zahtevajo, naj ostanejo pravice lesnih trgovcev neokrnjene; saj bi bilo v tem težkem času potrebno dati jim še novih, da zamorejo vsaj vzdržati težko borbo s konjunkturnimi nepravilnostmi in istočasno kljubovati poostreni inozemski konkurenci.

Radovljiska gremijalna sekcija lesnih trgovcev se je na svoji seji dne 14. t. m. sicer izjavila za načrt ožjega odbora v pogledu **ustanavljanja novih podjetij.** Vendar pa naj bi se v slučaju smrti lastnika ne smatralo dediča za novega podjetnika ter zahtevalo od njega istih dokazov usposobljenosti, kakor so predpisani za dosego izvoznega dovoljenja za novega lesnega trgovca.

V ostalem veni poročilo radovljiske sekcije:

»Glede predloga za ureditev izvoza lesa s posebnim pravilnikom, ki naj vsebuje določbe o tem, kdo naj bo izvoznik in kakšne vrste lesa naj bodo pri izvozu vezane na določbe pravilnika, odobrava sekcija predlog odbora, da strokovne usposobljenosti ni treba dokazovati že obstoječim podjetjem in da mora biti vsako podjetje po predpisih trgovsko protokolirano. — Glede minimalne kapacitete podjetja pa je sekcija mnenja, da bi bilo treba ločiti stara, že obstoječa podjetja in nova. Obstoječi podjetnik bi moral, če hoče biti izvoznik, dokazati, da je v enem izmed zadnjih 4 poslovnih let **izvozil najmanj 20 vagonov raznega rezanega in tesanega lesa ali 50 vagonov drv ali pa denarni ekvivalent v drugem lesu,** oziroma v lesnih izdelkih. Glede novih podjetij pa se sekcija s predlagano kapacitetno lestvico in z ostalimi dodatnimi pogoji strinja.

S predlagano organizacijo izvoza v zvezi z ustanovitvijo izvozne družbe, ki naj nosi ime »Društvo lesnih izvoznikov Dravske banovine«, se sekcija ne strinja in je soglasno proti ustanovitvi društva, ker je iz prakse znano, da so

bile še vse take in slične ustanove samo središče prepirov, protekcije in nelojalne konkurence in niso rodile najboljšega uspeha. Zato predlaga sekcija, naj bi izdajo izvoznih dovoljenj preskrbovala in izdajala osrednja sekcija v Ljubljani po predhodni odobritvi vsega odbora. Istočasno postavlja sekcija zahtevo, da se glede na kapaciteto lesnih trgovcev v območju radovljiškega gremija tudi radovljiški sekciji dá zastopstvo v ožjem odboru Osrednje sekcije lesnih trgovcev.

V nadaljnji razpravi je bil stavljen tudi predlog o pobijanju nelojalne konkurence. Tej konkurenci so krivi takozvani slamnati možje, ki za odškodnino odstopajo ime svojega podjetja inozemskim tvrdkam, ki potem z nalepljeno domačo firmo nemoteno izvršujejo kupčije na škodo reelne domače lesne trgovine. Zato je bilo predlagano, da bi se v pravilnik vnesla določba, po kateri bi vsako lesno podjetje, ki se mu dokaže, da kaka inozemska firma pod njegovim imenom kupuje in izvažata les, izgubilo svojo obratovalno pravico ter bi se mu vzel obrtni list. Končno je sekcija sklerila naprositi Osrednjo sekcijo, naj intervenira na merodajnih mestih, da bodo pooblaščenec banke izdajale overjenja o zavarovanju valute samo takim podjetjem, ki se izkažejo s protokolacijsko listino.

Sklepi radovljiške sekcije se ne strinjajo samo z našimi dosedanjimi izvajanjem, marveč se tudi popolnoma krijejo z dejanskimi potrebami našega lesnega tržišča. Zlasti odklonilno stališče glede ustanovitve »Društva lesnih izvoznikov«, katerega funkcijo naj bi vršila »Osrednja lesna sekcija« s sodelovanjem vseh gremijalnih, je popolnoma pravilno in utemeljeno.

Objavljeno je tudi poročilo Gremijalne sekcije v Ribnici, ki se glede dokaza kvalitativne sposobnosti novih podjetij deloma strinja z načrtom ožjega odbora. Pravilno pa odklanja zahtevo, da bi novoustanovljena podjetja morala dokazati kako izvozno kapaciteto, ker je to logično nemogoče.

Ribniška sekcija poudarja tudi, da

imamo mnogo lesnih trgovcev, katerih kapaciteta je velika, izvažajo pa le malo, ker so vsled slabe konjunktore v inozemstvu že daljšo dobo navezani samo na domača tržišča. Tudi glede vrednosti in kvalitete, vezano z množino ugovarja sekcija načrtu ožjega odbora, kar obširno utemeljuje ter izjavlja, da so začrtani pogoji glede količine mnogo previsoki, pretrdi in neenakomerni.

Zato je ribniška sekcija proti vsaki taki omejitvi pravice sedanjih lesnih trgovcev pri izvozu obdelanega lesa. Pač pa je za to, da se izda poseben zakon, ki predpisuje za izvoz takšno pravilno izdelavo lesa, kakor ga zahteva vnanji trg, in sicer posebej za vsako kvaliteto blaga, slično zakonu o izvozu sadja. Ves obdelan, za izvoz namenjen les naj se kontrolira po posebnih, za to določenih komisijah, če odgovarja zakonskim predpisom, sicer se izvozno dovoljenje ne izda, odnosno izvoz ustavi.

Dalje se izjavlja ribniška sekcija za ustanovitev »Društva lesnih izvoznikov«, ki naj bi kontingentiralo izvoz lesa na posamezne naše izvoznike, ker se inozemstvo vedno bolj brani velikega lesnega uvoza ter samo omejuje naš lesni izvoz z določbami posebnih kontingentov.

Ta predlog ribniškega gremija ravno iz razlogov, kakor jih je navedel radovljiški, ni priporočljiv, neglede niti na dejstvo, da bi bilo potreba v takih slučajih misliti najprej na ustanovitev nepristranskega faktorja, ki bi nam določeni kontingent nepristransko razdelil na posamezne pokrajine države.

Glede izvoza drv pa predlaga ribniški gremij, da naj dobi dovoljenje za izvoz drv vsak legitimen lesni trgovec, neglede na dosedanjo množino izvoza ali prodajne vrednosti izvoženih drv, kajti drva izdelujejo navadni delavci, ali mali gozdni posestniki, brez vsake strokovne kvalifikacije, in se trgovina z drvimi ne da vzporediti ostali lesni trgovini. Vendar naj se izvažata le kvalitetno blago.

Zlasti v področju ribniškega gremija imamo mnogo lesnih trgovcev, ki razpečajo in izvažajo letno precejšnje mno-

zine drv in podpirajo s tem gospodarsko blagobit malega gozdnega posestnika celega okoliša s primernim izkoriščanjem njihovih bukovih gozdov.

»Omejitev izvozne trgovine z drvi, samo na velike trgovce, bi pomenila neupravičeno favoriziranje le teh in na škodo gozdnih posestnikov in gozdnega gospodarstva celega okraja,« zaključuje poročilo ribniškega gremija.

Kakr kaže, so slične, odklanjajoče odgovore poslale tudi druge sekcije.

Vendar pa opozarjamo lesne trgovce, da nevarnost še vedno ni minila, vsled česar naj bodo na oprezu. Zlasti naj skrbijo, da se tudi odgovori njihovih lesnih sekcij obelodanijo, ker ni izključeno, da se ponekod ni zdelo potrebno sklicati sestanka, vsled česar tudi sklepi takih gremijev ne predstavljajo izraza volje lesnih trgovcev.

Nakana še ni popolnoma izpodletela; zato pazite in nas o vsaki samovoljnosti od katerekoli strani točno obvestite!

Gre za vaše lastne koristi!

Odklanjajte jezikovno popačno reklamo!

Že v letošnji 35. številki smo se na kratko dotaknili vprašanja oblike, slovnice in pravopisa v trgovski reklami ter omenili, da med našimi trgovci krožijo reklamni letaki raznih inozemskih, pa tudi nekaterih hrvatskih in celo slovenskih podjetij, v katerih se na krut način pači naš jezik.

Običajno so taki reklamni letaki in sličen material opremljeni naravnost razkošno, kar priča, da se tvrdka ni strašila izdatkov za luksurijsko zunanjo obliko. V modi so zlasti razne povestice, okrašene z dragimi ilustracijami na papirju ali kartonu najboljše vrste. Do tu je vse v redu. Prav in potrebno je, da je reklama okusna in vabljiva. Malomarno in stiskaško izdelani reklamni material ne napravi željenega učinka in najde kmalu konec v ognju ali na smetišču.

Drugo pa je, če pogledamo vsebino takega materiala: povesti, pesnice, opise itd. iz stališča pravopisa in slovnice. Večina, velika večina takih izdelkov vzbuja najprej smeh; če si pa tekst globlje ogledate, vzkipi v vas jeza. Kar počenjajo reklamni šefi nekaterih »velepodjetij« s slovenščino, presega vse meje.

Ni tolika sramota za naš jezik, kadar ga zmrevarijo inozemske tvrdke, ki največkrat delovanja svojih »strokovnjakov« za jugoslovanske jezike ne morejo ali nočejo dovolj strogo kontrolirati; vse večja sramota je, da take lumparije zagrešijo takozvana domača podjetja, t. j. tista, ki imajo v mejah naše

jetja, je: »Zunaj — hej, znotraj — fejt!«

V času, ko vlada pri nas brezposelnost v vseh slojih, so še vedno pogoste tvrdke, ki pod plaščem nenadomestljivih strokovnjakov zaposlujejo na najboljših mestih inozemce, nezmožne našega jezika. Celo v reklamnih oddelkih najdemo na vodilnih mestih tujce, ki ne obvladajo slovenščine, niti hrvaščine ali srbsčine. Kaj čuda, če izpod rok takih »kapacitet« pridejo tako zmrevarjeni izdelki?!

Večina reklamnega materiala je prirejena za mladino. To je ravno najhujše. Otrok čita tiskano besedo; ta ne more biti nepravilna po njegovem otroškem pojmovanju — in tako čita pokvarjeno slovenščino, ki je komaj slovenščini podobna ter se podzavestno navzame napak ali pa zaide v dvome, kar mu še mnogokrat kasneje škoduje.

Najmanj kar mora zahtevati slovenski konsument in slovenski trgovec od podjetij, ki živijo od njegovega denarja, je to, da spoštuje njegov jezik.

Ker, na žalost, nimamo tako potrebne institucije, ki bi skrbelo za to, da ne mrevarijo slovenščine razni nepotrebni — in vendar »nenadomestljivi« — reklamni šefi, ki ne obvladajo jezika, naj trgovec in konsument sama nastopita za zaščito materinsčine ter odklanjata take umctvore inozemskih »strokovnjakov«, odjedajočih kruh domačim, zmornim močem!

Gospodarske beležke.

Potrošnja domačih proizvodov — dvig narodnega blagostanja.

V nedeljo se je vršil v dvorani zagrebške borze dobro obiskan sestanek raznih predstavnikov iz obrtniških, industrijskih in trgovskih krogov, ki se je soglasno izjavil po potrebi močne akcije za dvig potrošnje domačih proizvodov. Sprejeta je bila obširna resolucija, v kateri se zahteva omejitve uvoza tistih produktov, ki se izdelujejo doma, na minimum ter je zborovanje tudi zavzelo odločno stališče proti ustanovitvi Batove tvornice v Jugoslaviji.

Zborovanje se je zaključilo s pozivom na vse narodno-gospodarske, kulturne, dobrodelne in omladinske organizacije ter na državne in samoupravne ustanove, naj delujejo za dvig potrošnje domačih produktov.

Fakture z naznačbo zlate klavzule nedopustne.

Nekatere firme opremljajo v zadnjem času fakture s klavzulo, ki se glasi: »Cene se razumejo v dinarjih po vrednosti težne dvajsetst in pol miligrama čistega zlata. Člen 1 zakona o denarju od 11. maja 1931.« Take klavzule, če tudi navajajo samo določilo zakona o denarju, so po svoji vsebini izrazite »zlate« klavzule, kakoršne v naši krejčevini po predpisih niso dopustne. Opcerjamo vse prizadete, da v izogib kazenskih posledic opuste take klavzule, ki so kot nedopustne itak brez pomena, pač pa le po nepotrebnem begajo javnost, ker izražajo dvome v stabilnost naše valute.

Kaznovani vinotoči in žganjarne v Zagrebu.

Na pritožbo zagrebških gostilničarjev je obrtna oblast kaznovala te dni okoli 60 lastnikov vinotočev in žganjarn, ker so proti predpisom imeli v svojih lokalih nameščene klepi ali stole, da so se zamogli gostje dalje časa zadržavati pri njih. Kazen je bila precej občutna ter je znašala v posrednih slučajih po 4.280 Din. V kazni je zaračunana poleg taks in normalne globe tudi kavarniška taksa v znesku 3.000 Din.

Proti fakturiranju v tuji valuti.

Ker se je med nekaterimi tvrdkami v tuzemstvu ponovno pojavila navada, da fakturirajo blago trgovcem v tuji valuti kar često povzroči spore, vedno pa škoduje ugledu naše valute, je novosadska Zbornica za TOI zaprosila, da se tako nedopustno početje prepove.

Denarna nakazila iz Madžarske ustavljena.

Madžarska vlada je začasno prepovedala vsako pošiljanje denarja potem nakaznic v inozemstvo, poleg tega pa tudi izročanje odkupnih (povzetnih) pošiljk iz inozemstva, če njih vrednost presega vsoto 50 pengö. Za izročitev odkupnih pošiljk, ki presegajo to vrednost, je potrebno dovoljenje madžarske državne banke. Iz naše države na Madžarsko smejo nakazila dosežati vrednost 3000 dinarjev.

Zbornica TOI poziva trgovce in izvoznike, naj ji vsled vedno večjih deviznih omejitev javijo višino svojih terjatev na Madžarskem z označbo imena dolžnika, datuma postanka terjatve, kakor tudi iz katerega opravila (izvoz lesa itd.) terjatev izhaja.

Izvozna premija na vino ne bo ukinjena.

Vsled krožečih vesti, da se ukine izvozna premija za vino, se je splitska Zbornica TOI obrnila s prošnjo za pojasnilo na naše finančno ministrstvo. To je odgovorilo, da so vesti neosnovane ter ostane izvozna premija za vino še vedno v veljavi.

Pobijanje draginje v Beogradu.

Predsednik beogradske občine dr. Milan Nešić je izjavil novinarjem, da je v Beogradu potreba pa znižanju cen (zlasti za stanovanja) postala nujna, vsled česar se bo sestavila posebna komisija, ki bo proučila razmere ter omilila draginjo.

Ponarejena paprika.

Dasiravno imamo preobilico izborne- ga demačega pridelka, se še dogaja, da pride v promet ponarejeno inozemsko blago. Dunavska banska uprava je odredila, da se imajo po trgovinah odvzeti vzerci in odposlati v analizo. Sličnih ukrepov po zakonu o kontroli nad živilji je pričakovati tudi drugod.

NOVO FRANCOŠKO POSOJILLO JUGOSLAVIJI.

Pod pritiskom zunanjih razmer, zlasti vsled moratorija za plačevanje nemških reparacij, pa tudi zaradi poslabšanja notranje-gospodarskega položaja je morala naša vlada revidirati vsled skrčenih prejemkov tudi proračun izdatkov, da na ta način doseže uravnovešene. Velika večina držav po vsem svetu je vsled nastale krize morala svoje proračune skržiti in iskati novih kritij, a le redke izjeme so, ki se jim je to deloma posrečilo. Nastala je kriza zaupanja, ki je imela dalekosežne posledice in škodovala celi vrsti prej čvrstih valut. Omajala je celo vero v zlato kritje ter napolnila mnoge države k opustitvi zlatega standarda. Proračuni največjih in-gospodarsko ter financijelno najjačjih držav izkazujejo še danes ogromne primanjkljaje: samo ameriški proračunski deficit bi zadostoval za dvakratno pokritje našega celokupnega državnega proračuna.

OGROMNO NARAŠČANJE BREZPOSELNIH.

Mednarodni urad za delo, ki zboruje te dni v Ženevi, je izdal statistiko, po kateri naj bi število brezposelnih v Severni Ameriki ter v 14 evropskih državah znašalo okoli 16,5 milijona ljudi koncem letošnjega avgusta.

Te številke pa ne bodo točne, ker se opirajo na uradne statistične podatke, ki največkrat izkazujejo manjše stanje kakor je v resnici. Po izjavi nekaterih delavskih voditeljev je število brezposelnih samo v Ameriki veliko večje.

Zanimiva in poučna pa je navzlic temu primerjava stanja v glavnih evropskih državah, ki izkazuje stanje brezposelnih koncem avgusta letos in stanje pred enim letom ter kaže naraščanje v

Za ustanovitev avtomobilske tvornice v Jugoslaviji.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je sklenilo akcijo za čimprejšnjo ustanovitev avtomobilske tovarne v Jugoslaviji, ki bi imela letno kapaciteto 1000 komadov. Taki tvornici bi država nudila razne ugodnosti, zlasti bi se zavezala kriti lastne nabave.

Dne 20. t. m. je naš finančni minister podpisal v Parizu pogodbo za posojilo naši državi v znesku 300 milijonov francoskih frankov (660 milijonov Din), s katerim je naš državni proračun po prejšnji redukciji dosegel uravnovešeno ter je s tem Jugoslavija stopila v ono pičlo vrsto držav, ki imajo tudi v tem težkem času uravnovešene proračune.

Najetje posojila je dokaz zaupanja, ki ga ima inozemstvo in še posebej Francija v našo državo, obenem pa je velikega gospodarskega pomena, ker daje Narodni banki možnost, da ob povečanem zlatem in a vista kritju zadosti potrebam domačega denarnega trga, ne da bi bila vsled tega v nevarnosti čvrstost dinarja. Pričakovati je, da se na naše denarno tržišče že v najkrajšem času vrnejo normalne razmere, kar bo omogočilo tudi reden razvoj gospodarstva.

naravnost ogromnem številu:

	1930	1931
Nemčija	2.800.000	4.100.000
Anglija	2.118.000	2.812.000
Italija	399.000	723.000
Poljska	243.000	332.000
Češkoslovaška	77.000	210.000
Avstrija	156.000	193.000
Belgije	63.000	176.000
Francija	11.000	53.000

Tekom tega leta je narastlo število brezposelnih v Nemčiji za 1.300.000 oseb ali za 46%, v Angliji za 694.000 oseb ali za 33%, v Italiji za 324.000 ali za 44%, na Češkoslovaškem za 133.000 ali za 172% in v Belgiji za 113.000 oseb ali za 180%.

STATISTIKA INSOLVENC.

Število insolventov je v mesecu septembru zopet močno porastla ter izkazuje statistika v tem mesecu letos 46 konkurzov in 68 prisilnih poravnav nasproti 42 konkurzom in 23 poravnavam v septembru pretečenega leta.

Po posameznih banovinah se razdelijo insolvente v septembru sledeče:

banovina	konkurzi	poravnave
Vardarska	6	1
Dravska	4	9
Drinska	7	3
Dunavska	11	31
Zetska	3	2
Moravska	2	—
Primorska	5	1
Savska	6	18
Beograd	2	3
Vrbaska	—	—

Skupno v prvih devetih mesecih tekočega leta izkazuje statistika v celih državah 374 konkurzov in 552 prisilnih poravnav, tedaj 1026 insolventov nasproti 545 v lanskem letu. Število plačila-

nezmožnosti se je v primerjavi z lanskim letom podvojilo.

Po posameznih banovinah se letošnje insolvente razdelijo sledeče:

banovina	konkurzi	poravnave
Vardarska	53	10
Vrbaska	1	7
Dravska	53	75
Drinska	36	47
Dunavska	101	240
Zetska	11	9
Moravska	22	4
Primorska	19	11
Savska	55	130
Beograd	23	19

Tudi primerjava skupnega števila insolventov tekom zadnjih mesecev dokazuje, da vpliv depresije na trgovino še vedno narašča. Tako izkazujejo zadnji meseci sledeče število insolventov: maj 138, junij 94, julij 104, avgust 86 in september 114.

Najtežji porast beleži statistika v žitodni dunavski banovini.

Po širnem svetu.

Tudi čehoslovaška poostrila devizne predpise.

Čehoslovaški ministrski svet je izdal naredbo, po kateri so vse fizične in pravne osebe, ki bivajo na Čehoslovaškem nad eno leto, dolžne do 31. oktobra ponuditi vse zaloge inozemskih plačilnih sredstev in na inozemske valute glaseče se terjatve čehoslovaški Narodni banki, ki jih bo prevzela po dnevnem tečaju na praški borzi. Proste so te obveznosti valute ali zahteve do vrednosti 20.000 kron. Naredba določa nadalje, da so dolžne vse osebe, ki imajo po 2. oktobru pridobljene in v inozemstvu naložene vrednostne papirje, predložiti do 15. novembra zapisnik teh efektov in jih prav tako ponuditi Narodni banki, ki jih bo prevzela po dnevnem kurzu dotičnih inozemskih borz. Istočasno se prepoveduje uvoz inozemskih in domačih vrednostnih papirjev, kakor tudi prepis na čehoslovaške državljane ter uvoz neobdelanega zlata.

Denarna unija skandinavskih držav.

Med Dansko in Norveško je prišlo do dogovora, po katerem bosta obe državi držali enako pariteto do angleškega funta. Kakor kaže, pristopita k temu dogovoru še Finska in Švedska, vsled česar bodo danska, norveška, finska in švedska krona enakovredne.

Dviganje cen v Angliji.

Četudi je vlada podvzela vse mere, da prepreči naraščanje cen vsled padca funta, se ji to navzlic precej trdim odredbam ni posrečilo ter je indeks cen tekom zadnjih treh tednov narasel skoraj za 8 odstotkov. To naraščanje pa je še vedno zmerno, ker je medtem valuta padla za 20 odstotkov.

Prisilna oddaja deviz v Avstriji.

Poleg najostrejših deviznih predpisov je avstrijska vlada odredila, da morajo prebivalci Avstrije prijaviti in ponuditi avstrijski državni banki v odkup vse inozemske devize v kolikor presegajo vrednost 1000 šilingov.

Ameriško zlato se še vedno seli v Evropo.

Pretečeni teden je bilo iz Amerike v Evropo (večinoma v Francijo) odposlanega zopet za skoraj 25 milijonov dolarjev zlata.

Tekom zadnjih štirih tednov so imele Združene države odposlati v Evropo za 708 milijonov dolarjev zlata. Polovico tega zlata je že izvožena, polovica pa še čaka na izvoz. Amerika se navzlic odlivu zlata noče odločiti za opustitev zlatne valute.

Skrajšanje delovnega časa.

V vseh evropskih industrijskih državah so skrčili delovni teden na maksimalno 40 ur, da s tem zajezijo naraščajočo brezposelnost. Pripravljajo se načrti za slično reformo tudi v mešanih in agrarnih državah. Izmed mešanih držav je tudi Čehoslovaška pristopila k temu sistemu in zakonito odredila obrtno-industrijski delovni teden na 40 ur.

Avstrijsko-romunska pogajanja.

Razgovori za sklep trgovinske pogodbe med Avstrijo in Romunijo so se nenadoma prekinili, ker je Avstrija zahtevala, da se dosedanji kontingent romunske živine pri uvozu v Avstrijo zniža za polovico.

Avstrijski agrarci zahtevajo nove carine za uvoz prašičev.

Po jugoslovansko-avstrijski pogodbi je bil uvoz težkih svinj (nad 150 kg) v Avstrijo prost, pač pa uvedena carina na mast. Ker je uvoz debelih svinj v Avstrijo vsled tega močno porastel, se je zmanjšal konsum govedine, vsled česar prihajajo agrarci z novo zahtevo, naj se uvede carina za težke svinje v višini 30 zlatih kron od 100 kg. Vsled pogodbe z Jugoslavijo pa agrarcem ne bo mogoče ustreči pred poletjem.

Italijanska zunanja trgovina.

Pravkar izdana statistika o gibanju italijanske zunanje trgovine v prvih desetih mesecih letos izkazuje uvoz 9.106,5 milijona lir, izvoz pa 7.405,4 milijona lir, vsled česar se trgovinska bilanca Italije za prvih deset mesecev letos zaključena z deficitom 1.701,1 milijona lir.

Novo znižanje diskonta v Ameriki.

Newyorška federalna banka je po zadnjem zvišanju ponovno zvišala diskontno mero od 2½ na 3½ %.

Italija in Švica uvedeta čisto zlato kritje.

Po zadnjih vesteh sta se odločili italijanska in švicarska vlada za opustitev dosedanjega mešanega sistema ter uvedeta popolno zlato kritje.

Polom dveh francoskih bank.

Zadnje dni sta ustavili plačila dve francoski banki, in sicer: privatna banka »Courvaier«, ki ima okoli 30 milijonov frankov glavnice ter »Banque Commerciale d' Afrique«.

Uvedba 15% povišanja carin v Italiji.

je zadela na oster protest Nemčije, ki stoji kot uvoznica na prvem mestu. Protesti prihajajo tudi od drugod in je tudi naš Savez industrijskih intervenerjal v Beogradu za ukinitve te odredbe.

Redukcije ravnateljev in plač pri Kreditanstaltu.

Novi avstrijski finančni minister je odredil redukcijo 25 ravnateljev pri Kreditanstaltu ter znižanje plač za polovico vsem onim, ki prejemajo po 100.000 šilingov.

Največa svetovna banka.

V Ameriki sta se fuzijonirali »National City Bank« in »Bank of America« ter s tem stvorili največjo banko na svetu, ki ima 2400 milijonov dolarjev lastnih sredstev.

Najboljše med najboljšim vrvarskim blagom se izdeluje v Grosupljem.

Varstvena znamka garantira za izbrano, neprekosljivo kvaliteto. To je blago, ki bo zadovoljilo vaše odjemalce. V vam zagotovilo trajen tober zaslužek, ki ga dajejo le zadovoljni odjemalci. — Poskusite tudi: VII

NAZADOVANJE ČEHOSLOVAŠKE ZUNANJE TRGOVINE.

Pravkar izdano poročilo o zunanji trgovini Čehoslovaške v prvih osmih mesecih tekočega leta izkazuje znatno nazadovanje, ki je spričlo splošne krize neizogibno. V milijonih Kč izkazuje čehoslovaška zunanja trgovina v tej dobi sledeče vrednosti (v primerjavo podatki za prvih osem mesecev lanskega leta):

	izvoz	uvoz	aktivnost
1930	11.220	10.527	693
1931	8.556	7.478	1.078

Aktivnost se je povečala, ker je nazadovanje uvoza (29%) večje kot nazadovanje izvoza (23%). V celoti je zunanja trgovina Čehoslovaške nazadovala za 26%.

Uvoz žita, povrtnin in živine na Čehoslovaško je po teži letos večji kot lani, po vrednosti pa znatno manjši, kar je nadalje prispevalo k aktivnosti zunanje trgovine.

Tako izkazuje uvoz žita sledeče številke:

	1930	1931
vrednost v milijonih Kč	626.1	551.5
teža v tisočih ton	433.2	681.7

Po teži je tedaj letos uvoz žita za 243.500 ton večji, po vrednosti pa za 74.6 milijona Kč manjši.

Uvez živine in živalskih proizvodov kaže isto sliko ter je po količini večji kot lani, po vrednosti pa vsled padca cen manjši:

	1930	1931
teža v tisočih ton	29.8	31.7
vrednost v milijonih Kč	427.1	336.1

Po tej teži je bil tedaj uvoz živine in živalskih proizvodov za 1.900 ton večji, po vrednosti pa za 91 milijonov Kč manjši kot lani.

Tudi zelenjava in sadje izkazuje letos 23.800 ton večji uvoz, po vrednosti pa za 15.5 milijona Kč manjšega.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valut v tekočem tednu.

	Uradni tečaj		Prosti tečaj	
	Din	Din	Din	Din
1 angleški funt	—	—	215	—
1 ameriški dolar	56.50	—	56	—
1 avstrijski šiling	7.95	—	7.60	—
1 belga	7.88	—	7.86	—
1 bolgarski lev	—409	—	—	—
1 madjarski pengő	9.87	—	10	—
1 čehoslovaška krona	1.675	—	1.66	—
1 francoski frank	2.22	—	2.21	—
1 italijanska lira	2.82	—	2.80	—
1 romunski lej	—337	—	—	—
1 španska peseta	5.14	—	5.05	—
1 danska krona	15.11	—	15.05	—
1 švicarski frank	11.04	—	11	—
1 hol. goldinar	22.85	—	22.76	—
1 turška lira, papir	26.80	—	—	—
1 brazilski milreis	5.25	—	—	—
1 kanadski dolar	56.30	—	56.10	—
1 norveška krona	15.11	—	15.05	—
1 albanski frank	10.81	—	10.80	—
1 argentinski pezos	14.40	—	—	—
1 švedska krona	15.13	—	15.08	—
1 poljski zlot	6.33	—	6.33	—

Dinar se tudi danes prišteva k mednarodno najbolj čvrstim valutam. — V splošnem so se tudi ostale valute znatno umirile. Nemška marka notira v Zürichu 118.50, kar odgovarja naši vrednosti 13.10 Din.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Voj. škoda promptna 271—272, 7% Blairovo pos. 53.50—54.50, 8% Blairovo pos. 60—61, 7% inv. pos. 64.50—66, tobačne srečke 20 ponudba, begluške obveznice 43.50—45, Rdeči križ 40 ponudba, posojilo Drž. hipotekarne banke 61—70, agrarne obveznice 31—33.

Teden na borzi je bil precej nemiren; vendar so se skoraj vsi državni papirji, zlasti pa vojna škoda, okrepili.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 115—118, Prva hrv. šted. 957 do 965, Strojne tovarne 80, Kranjska ind. družba 312, Združene papirnice Vevece 115—120, Narodna banka 4500—5600, Kreditni zavod 160—170, Obrtna banka 36 povpraševanje, Celjska posojilnica 150, Kreditni zavod 195, Trboveljska 210—215, Jadranska plovdba 400 ponudba, Dubrovniška plovdba 240 do 270.

Stanje v glavnem neizpremenjeno. »Trboveljska« se je okrepila, nazadovani pa so nekoliko papirji domačih paroplovnih podjetij.

Tržna poročila.

Zito.

Na novosadski borzi notirajo sledeče cene:

Koruza: suha 80—82.50 Din, stara 101—102 Din.

Ječmen: bački 4—65 kg 120—125 Din.

Oves: bački, sremski in slavonski 135 Din.

Moka: bačka in sremska »0gg« in »0g« 335—340 Din, »2« 315—320 Din, »5« 285—290 Din, »6« 240—250 Din, »7« 180—185 Din.

Otrobi: bački 90 Din, banatski 80—85 Din, sremski in slavonski 90 Din.

Mast.

Na novosadski borzi so šle cene masti nekoliko navzgor ter notira povpraševanje 13 Din, ponudba pa 13.25 do 13.50 Din.

Krompir.

Na novosadski blagovni borzi notira slovenski beli krompir 80—85 Din, roza pa 93—105 Din.

Jajca.

Mrzlo vreme je vplivalo na cene, da so šle zadnji teden močno navzgor. Naši izvozniki plačujejo domače blago po 90 par do 1.05 Din komad. Tudi v inozemstvu so se cene znatno uvrstile in povpraševanja precej pomnožila.

Tudi na italijanskem tržišču so se cene nekoliko popravile, in se doseže za štajerska jajca — pariteta Postojna 520 do 540 lir, za ostalo jugoslovansko blago pa 420 lir za zaboj (1440 komadov).

Nizke cene smederevskega grozdja.

Letošnji pridelek grozdja v smederevski okolici je kvalitativno slabjši, vsled česar so cene grozdja primerno nizke ter se gibajo v višini 70 do 80 Din za 100 kg. Iste cene grozdja so tudi v okolici Vršca, kjer se je še lani dobilo zanj po 150 do 200 Din.

Nizke cene mošta.

Iz Ptujja poročajo, da so cene vinskega mošta izredno nizke. Trgovci plačujejo mošt po 1 Din liter.

Živina.

Na zadnjem živinskem sejmu v Zagrebu so radi nakupov za Italijo cene boljše živine porastle za 50 par, za ostalo živino pa so nespremenjene.

Goveja živina: voli I. 6.50—7 Din, II. 5—5.50 Din; biki 3—3.25 Din; krave 1.50—2.50 Din; junice 4—4.50 Din; junci 4—4.25 Din; teleta živa 5.50—7 Din; zaklana 7.50—8.50 Din kg.

Svinje: pitane 10—11 Din, nepitane 6.50—7.50 Din; sremske zaklane 11 do 13 Din; pujski-odrojki 40—100 Din komad.

Konji za meso: 1—1.25 Din kg.

V Varaždinu so se na zadnjem sejmu prodajale svinje: mršave po 5—6 Din, mesnate po 5.50—7 Din in pitane po 9—10.50 Din.

V Mariboru se je na svinjskem sejmu doseglo: 7—8 Din za kg žive in 9 do 11 Din za kg mrtve teže.

Hmelj.

Zaloge na Štajerskem so večinoma razprodane ter se ceni, da je neprodanega le še okoli 1100 starih stotov. Cene so šle zadnje čase močno navzdol ter so inozemski kupci plačevali blago po 6—7 Din, in le v izjemnih slučajih po 8 Din. Ponudba je še vedno precej znatna, kupcev pa manj, vsled česar tudi izgledi za prodajo niso ravno rožni.

Volna se je uvrstila.

Vsled velikih zalog in majhnega povpraševanja so bile cene volne v zadnjem času stalno v nazadovanju. Padec funta pa je povzročil, da so se povpraševanja pomnožila in nakupi povečali, vsled česar je pričela tudi cena svojo pot navzgor ter se je zadnje dni uvrstila na višini približno 10 odstotkov boljši od cen pred padcem funta.

Cena zlata.

Londonska borza za dragocene kovine notira za unčo zlata 106.6 šilinga, kar bi odgovarjalo 41.0886 pence ali 2.794 nemške marke ali približno Din 36.50 za gram finega zlata.

Kovine.

Na londonskem tržišču so šle cene kovinam tekom tedna nekoliko navzgor ter notirajo v funtih za tono (v oklepaju cene pred tednom) sledeče:

baker	34.75	(33.62),
cin	129.75	(128.50),
svinec	13.15	(12.75),
cink	12.45	(12.85).

Svila.

Navzlic zastoju v trgovanju so cene na milanski borzi čvrste.

Svileni kokoni notirajo 17.30—17.60 Lit., a svila 89—90.25 Lit.

Blago za predilnice na milanskem tržišču notira za dobavo november - december v lirah: 102.5—100 za grege Friuli grand exquis 13.22 ds., 97.5—95 za grege exquis 13.22 ds., 97.5—95 za grege extra 13.22 ds., 87.5—85 za grege clasique 13.22 ds., 150—145 za organzin Piemont exquis 19.21—20.22 ds.

Cene živine v inozemstvu.

Po poročilu Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine so cene živine v inozemstvu sledeče (cene so preračunane v dinarje) za živo težo:

Voli: Milano I. 9.55, II. 7.82 (zaklani I. 19.40, II. 16.21); Dunaj I. 9.53—10.72, II. 7.94—9.13; Bratislava povprečno 8.70.

Krave: Milano I. 8.40, II. 6.95;

Praščiči: Praga (jugoslov. blago) 13 do 14.80; Milano 11, (zaklane 12.60); Dunaj (jugoslov. križano blago) 13.10.

Eksekutivna prodaja krompirja.

Te dni je bilo na ljubljanski borzi eksekutivno prodano 10 vagonov časovno suhega krompirja franko vagon Kranj; in sicer za dobavo v novembru 5 vagonov po 95 Din, za dobavo v decembru pa 5 vagonov po 100 Din.

Pravilnik za promet z gnojili.

Poljedelski minister je podpisal pravilnik o kontroli prometa z gnojili, na podlagi katerega mora biti vsaka vrečana snov ki pride v promet od tvornice ali uvoznika plombirana ter imeti označbo, kakšne hranilne snovi umetno gnojilo vsebuje.

Ameriško tržišče.

Teden na ameriških blagovnih borzah je minil v znamenju močnega naraščanja cen. Posebno žito in bombaž sta znatno porastla.

Beležijo se sledeče kotacije (v oklepaju so cene pred tednom):

Žito je šlo pod vtisom poročil o slabi letini na čikaški borzi močno navzgor ter notira v centimih: **pšenica** (za bušel 27.21 kg) je izredno močno narastla in beleži ceno 53.10 (napram 48.25 pred tednom; ostala žita kažejo tudi znaten porast ter notirajo za bušel (25.40 kg): **oves** 23.25 (pred tednom 22); **rž** 40.60 (pred tednom 38.50); **koruza** je tudi močno porastla (od 35) na 37 centimov.

Bombaž beleži na newyorški borzi že tretji teden naraščanje ter se je zopet izboljšal na 6.95 (pred tednom 5.56) centima za libro (0.45 kg). Podražitev je uspeh farmarskega trasta, ki je sklenil odkupiti 7 milijonov bal.

Kava tvori izjemo ter ima zaenkrat skoraj iste cene kot pred tednom, vendar je položaj nestalen. Na newyorški borzi notira »Rio« št. 7 5.70 (pred tednom 5.30) za loko kupčije, terminska kupčija pa notira za oktober ceno 4.83; »Santos« št. 4 notira 7.29 (pred tednom 7.30) dolarja za vrečo.

Povpraševanje po našem blagu.

Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu so prispela še naslednja povpraševanja po našem izvoznem blagu:

Sadje: orehi: Newyork —19.185, Rotterdam 21.726 in 21.728, Miroslav (ČSR) —20.558, Budapest —21.262; jabolka: Praha —21.000; razno sadje: Rotterdam —21.726, Dresden —21.518.

Vino: Praha (zastopstvo) —21.744, Paris (zastopstvo) —21.558.

Jajca: Melila (Maroko) —20.557, Genova —21.356.

Zdravilna zelišča: Berlin —21.461, Würzburg (absint in menta) —21.785, Hamburg (lipov cvet) 21.576, Würzburg (lipov cvet, konoplja itd.) —21.521.

Kože: Rotterdam —20.461/53.

Interesenti naj pošljejo ponudbe (po možnosti z vzorcem) naravnost omenjenemu zavodu z naznačbo številke.

Cene kruha v Beogradu nespremenjene.

Mestna uprava beograjska je določila cene za kruh na 4 Din za kg belega, 3-50 Din za kg polbelega ter na 3 Din za kg črnega kruha.

Pocenitev drv v Zagrebu.

Zagrebski trgovci s kurivom so se obvezali mestni občini, da bodo odslej zaračunali za prvovrstna drva postavljena strankam pred hišo po Din 460, za drugovrstna pa po Din 400 za seženj.

TRŽNE CENE V LJUBLJANI,

dne 20. oktobra 1931.

Govedina za 1 kg: v mesnicah po mestu: I. Din 12-15, II. 11-13; na trgu: I. 12 do 14, II. 11-13, III. 8-10, jezika 15-16, vampov 8-10, pljuč 6-8, jeter 8-15, ledic 8-15, možganov 18-20, loja 5-6.

Teletina za 1 kg: I. Din 16, II. 12-14, jeter 20-24, pljuč 14.

Svinjina za 1 kg: I. Din 20, II. 16-18, III. 14-16, pljuč 8-10, jeter 12-16, ledic 20-22, glave 6-10, parkljev 4-6, slanine trebušne 12-13, slanine ribe in sala 18, slanine mešane 15-17, slanine na debelo 15 do 16, masti 8-20, šunke (gnjati) 20-24, prekajenega mesa I. 24, II. 18-20, prekajenih parkljev 5-7, prekajene glave 8 do 10, jezika 24.

Drobnica za 1 kg: koštrunovega mesa Din 12-13, jagnjetine 16-18

Konjsko meso za 1 kg: I. Din 6, II. 4.

Klobase za 1 kg: krakovskih Din 22 do 30, debrecinskih 22-32, hrenovk 25-30, safalad 24-30, posebnih 26-30, tlačenk 16 do 24, pol prekajenih kranjskih 28, suhih kranjskih 35, prekajene slanine 18-20.

Perutnina: piščanec majhen Din 10-14, večji 18-25, kokoš 20-35, petelin 20-25, raca 25-30, nepitana gos 40-70, domači zajec, manjši 5-6, večji 10-15.

Divjačina: divji zajec Din 30-35, poljska jerebica 15, gozdna jerebica 20, kljunač 20, 1 kg srne 10-20.

Ribe za 1 kg: karpa Din 20-35, linja 24-30, ščuke 35-40, postrvi 60, sulca 60, klina 15-20, mrene 10-15, pečenke 10 do 12.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 2-50-3, 1 kg surovega masla 25-28, čajnega masla 32-40, masla 30-36, bohinskega sira 24-26, sirčka 7-8, eno jajce 2-2-75.

Pijače: 1 liter starega vina Din 16-22, novega vina 14-16, 1 čaša piva 3-3-50, 1 vrček piva 5, 1 steklenica piva 6.

Sadje: 1 kg luksurnih jabolk Din 4-5, jabolk I. 4, II. 3, III. 1-50-2, luksurnih hrušk 5-6, hrušk I. 4, II. 3, III. 2, ena oranža 3, ena limona 0-75-1, 1 kg fig 10 do 12, mandeljnov 50, navadnega kostanja 1-50-4, kostanja maroni 10, orehov 6-7, luščenih orehov 26-30, češpelj 4-5, suhih hrušk 8-10, grozdja 4-6, breskev 4-10.

Kruh za 1 kg: belega Din 4-40, črnega 3-80, rženega 3-10, navadnih žemelj 3-10, mlečnih žemelj 0-50.

Specerijsko blago: 1 kg kave »Portoriko« Din 72-76, »Santos« 48-52, »Rio« 42-46, pražene kave I. 100, II. 80, III. 56, kristalnega belega sladkorja 14, sladkorja v kokah 15-50, kavne primesi 18, riža I. 8-11, II. 6-7, 1 liter namiznega olja 17, jedilnega olja 16, vinskega kisa 4-50, navadnega kisa 2-50, 1 kg morske soli 2-50, kamene 2-75, celega popra 60, mletega popra 62, paprike III. vrste 24, sladke paprike, po kakovosti 36, 1 liter petroleja 7, 1 kg testenin I. 9-50, II. 7-75, pralnega luga 2-50, čaja 60-85.

Mlevski izdelki za 1 kg: moke št. »0« na debelo Din 4-05-4-30, na drobno 4-75; moke št. »2« na debelo 3-80-4-05, na drobno 4-50, moke št. »3« 3-55-3-80, moke št. »4« 3-25-3-50, moke št. »6« 3-50, kaše 5-6, ješprenja 5-6, ješprenjčka 6-10, otrobov 1-50-2, koruzne mčke 2-3-50, koruznega zdroba 4-4-50, pšeničnega zdroba 5-6, ajdove moke I. 6-7, ržene moke 3-50-4.

Žito za 100 kg: rži Din 190-210, ječmena 180-210, ovsa 185-210, prosa 190-165, koruze 155-165, ajde 250, fižola ribničana 275, prepečarja 325, 1 kg graha 8-10, leče 10-14.

Kurivo: 50 kg premoga Din 30, 1 tona premoga 440-445, m³ trdih drv 100-130, mehkih drv 70.

Krma za 100 kg: sladkega sena Din 80, pol sladkega sena 75, kislega sena 60-70, slame 50-60.

Zelenjava in gobe z 1 kg: endivije Din 3 do 4, kislega zelja 2-50-4, ohrovtja 1-1-50, kolerab 3-4, špinache 4-5, paradižnikov 3, buč 1-1-50, fižola luščnega 2-4, čebule 3-4, česna 10, krompirja 1-1-25, repe 0-50, kisle repe 3, jurčkov 10-14, korenja 2, peteršilja 4-5, zelenjave za juho 3-4, zelene paprike 4-5, malancan 4-6.

Pridobivajte nove naročnike!

Ne pozabite poravnati naročnino!

Lesno tržišče.

Italija zvišala carino na tanin in oglje.

Italijanska vlada je povišala carino na tekoči tanin na 33 lir, na trdi tanin pa na 66 lir od 100 kg.

Na oglje, ki je bilo doslej carine prosto, je uvedena carina 4 lire od 100 kg.

Dnevno časopisje je zmotno javilo napačne številke v zlatih lirah.

Cene mehkega lesa v Italiji.

Koncem pretečenega tedna je tržišče v Rimu notiralo sledeče cene za mehki rezani les: desk prima 430—450 Lit, secunda 320—340 Lit, tertia 210—230 Lit, morali - nesortirani 270—280 Lit za kubični meter.

Dobave.

2500 komadov hrastovih pragov naba-
vi do 4. novembra Direkcija državne
železarnice v Varešu.

Oglas in pogoji pri Zbornici TOI.

Povpraševanje za naš les v inozemstvu.

Zavodu za pospeševanje zunanje tr-
govine v Beogradu so prispela sledeča
inozemska povpraševanja za naš les:

ogljje: Budapest —20.597, Venezia —
21.272;

specijalni les: Rotterdam (Sperzholz)
—21.727; Aalten (vrbovina za izdelavo
cokelj) —20.461/53; Almelo (jelovina,
hrastovina in bukovina za mizarstvo)
—20.461/78;

hrastovina: Krommenie —20.461/80;

različen les: Melilla (Maroko) —
20.557.

Za pojasnila se je obrniti direktno
na omenjeni zavod pri trgovinskem mi-
nistrstvu, ki (pod označbo številke)
pošlje interesentom na željo brezplačna
pojasnila.

Povišanje kontingenta za naš lesni uvoz v Francijo.

Posebni komisiji, ki se je mudila
pretečeni teden v Franciji, da doseže
povišanje nam dovoljenega kontingen-
ta za uvoz lesa, se je posrečilo izposlo-
vati pristanek francoske vlade na to,
da se v nam določeni kontingent ne
vštejejo železniški pragovi, vsled česar
se je naš položaj nekoliko izboljšal. Le-
tos smo namreč že doslej izvozili v
Francijo več lesa kot bi ga nam pri-
padlo po kontingentaciji. Kontingent
bi znašal na podlagi povprečja iz zad-
njega petletja okoli 38.000 ton letno, a
smo letos že doslej izvozili tja okoli
69.000 ton. Po povišanju nam je dovo-
ljen kontingent do 77.000 ton za Fran-
cijo in Alžir.

Kolinska

TVORNICA

ČIKORIJE

Okusna in zdrava
je

KOLINSKA KAVA

Oglasi v „Malem Trgovcu“
se najbolje rentirajo, ker ima
med vsemi tisoči naročnikov
samo resne kupce!

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Položaj na borzi je popolnoma mrtev.

Cene so neizpremenjene, vendar jih objavljamo, ker jih v drugem poletju sploh še nismo prinesli. Notacije so sledeče, franko nakladalna postaja:

Smreka-jelka: hlodj I., II., monte 130 do 140, brzojavni drogovi 160 — 170, bordonali merkantilni 230—260, trami merkantilni 180—200, škorete, konične, od 16 cm naprej 400—440, škorete, paralelne, od 16 cm naprej 440 — 490, škorete, podmerne, do 15 cm 350—400, deske-plohi, konični, od 16 cm naprej 370—400, deske-plohi, paralelni, od 16 cm naprej 390—410 za kubični meter.

Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobljeni 350—400, deske-plohi, naravni, ostrorobi 450—530, deske-plohi, parjeni, neobrobljeni 470—550, deske-plohi, parjeni, ostrorobi 650—750, testeni 360—420 za kubični meter.

Hrast: hlodi I., II. 250—300, bordo-

nali 950—1050, deske-plohi, neobrobljeni boules 900—950, deske-plohi, neobrobljeni merkantilni 750—850, deske-plohi, ostrorobi (podnice) 900— do 1000, frizi 700—800 za kubični meter.

Drva: bukova 15:50—16:50, hrastova 13—14 za 100 kg.

Železniški pragovi: 2:60 m, 14 × 24 hrastovi 48—53, bukovi 27—29 za kom.

Oglje: bukovo za 100 kg 60—65.

Pevpraševanja so omejena na sledeče blago:

1 vagon parjene bukovine, neobrobljene, samo I. kvalitete, debeline 40, 50 in 60 mm, večinoma 50 mm. Cena feo meja.

15 m³ jelovih desk 18 mm III., 4 m medija 25 cm; 5 m³ mecesnovih desk 30 mm III., 4 m; 5 m³ mecesovih desk 35 mm III., 4 in po možnosti nekaj 5 m; 5 m³ mecesnovih desk 40 mm III., 4 m. Franko meja Postojna tranzit.

Ko zahtevate pri Vašem engrosistu vanilinov sladkor in pecilni prašek, tedaj izrecno zahtevajte

Dr. Oetkerjev pecilni prašek

in

Dr. Oetkerjev vanilinov sladkor

ker se je že večkrat pripetilo, da trgovci na to pozabijo, vsled česar dobite slabe posnetke naših izdelkov. Istotako pazite na zavarovalno znamko „SVETLA GLAVA“, ker je to črna, ki jamči za dobro kvaliteto.

Ako pri Vašem engrosistu ne dobite Dr. OETKERJEVIH izdelkov, tedaj pišite direktno na tovarno

Dr. Oetker Maribor

katera Vam na željo pošilja vse, pa bodisi tudi najmanjši kvantum.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mletih dišav in rudninske vode**

**Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!**